

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Limba și literatura română

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

În acea zi la liceul din Poiana se desfășura una dintre ultimele lecții de literatură din anul școlar.

Profesorul Mihai Ulmu le predă elevilor săi anul întreg Eminescu. Și doar la câteva ore le vorbea despre ceilalți scriitori. Era multă ambitiție în acest fel de a trata arta cuvântului, iar cabinetul de literatură semăna cu o adevărată „casă mare”, pe care o împodobiseră, cu portrete de scriitori, covoare, expoziții de reviste și cărți, elevii împreună cu dirigintele lor.

Ulmu era un tânăr de douăzeci și cinci de ani, de o statură zveltă și elegantă, cu un chip palid, încadrat de niște plete negre ce i se revărsau bogat pe umeri, luminat de doi ochi căprui, pe care oboseala lecturii îi făcea parcă mai adânci și a căror tristețe contrasta cu zâmbetul ironic abia schițat în colțul buzelor, zâmbet care-l însoțea pretutindeni... Absolvise facultatea acum un an. [...]

În preajma examenelor de bacalaureat clasa toată avea ceva din freamătul unei livezi în aprilie, care simțea că acuși va înflori. Fiecare lecție a lui era și cea mai interesantă. Îmbina subiectele din programă, poemele sau nuvelele pe care le predă cu teme care știa că-i interesează.

Scrise mai întâi cu creta pe tablă: „La steaua...”. Apoi începu să recite:

– ... „Icoana stelei ce-a murit/ Încet pe cer se suie,/ Era pe când nu s-a zărit,/ Azi o vedem și nu e. ”...

Le vorbi despre paralela pe care o face poetul între stea și iubire...

– Așa cum ochii noștri continuă să-i mai vadă lumina pe cer și cu mult după ce steaua s-a stins, amintirea unei iubiri apuse îl va mai urmări încă multă vreme pe cel care a fost străluminat de ea...

– Cum? întrebă cineva dintre elevi.

Și, înainte ca Ulmu să explice, ridică mâna liceana Maria Răzeșu, sosită la lecție direct din arie.*

– Ce vrei să spui, Maria?!

– V-am ruga să ne vorbiți și despre dragoste... E o doleanță a tuturor colegilor mei.

Toți elevii râd. Profesorul îi măsoară cu privirea – acești copii au câte 17-18 ani, sunt ca puii de rândunică înainte de întâiul lor zbor, termină în acest an liceul, se află cu toții la vârsta primei lor iubiri și el încă nu a discutat niciodată cu ei, deși poate ar fi trebuit s-o facă ceva mai demult, despre acest sentiment care, cu adevărat, nu e de neglijat.

– Bine, o vom face chiar la lecția următoare. Dar pentru asta fiecare dintre voi să formuleze până atunci și o definiție a dragostei. Ca să nu vorbesc numai eu.

Lângă data scrisă pe tablă: „28 iunie 1940”, profesorul Ulmu notează tema pentru acasă: „Ce e iubirea?”

Nicolae Dabija, Tema pentru acasă (fragment)

*arie- loc special amenajat unde se treieră cerealele

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: ultimele și ambitiție. **4 puncte**
2. Motivează scrierea cu doi *i* a cuvântului elevii. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din sevența: *V-am ruga să ne vorbiți și despre dragoste... E o doleanță a tuturor colegilor mei*. **4 puncte**
4. Precizează numărul de sunete din cuvintele: *chip* și *începu*. **4 puncte**
5. Numește două moduri de expunere prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Precizează într-un enunț motivul pentru care eleva Maria Răzeșu îl roagă pe profesor să le vorbească despre dragoste. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul Mihai Ulmu din fragmentul dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să numești două mijloace de caracterizare a personajului ales;
- să ilustrezi două trăsături ale personajului cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

- Spuneți-ne, vă rugăm, cum ați scris această carte? Este chiar la începutul volumului o premisă. *

- Eu sunt cunoscut în Republica Moldova mai ales ca poet, autor de manuale, de studii istorice – nu m-am gândit vreodată că voi scrie o carte de proză. Dar în 2007 am avut un accident, am căzut de pe o stâncă de la 9 metri. La noi se spune că, înainte de moarte, omul își vede concentrat în câteva secunde întreg filmul vieții. Și acolo, pe fundul prăpastiei, între viață și moarte, eu am văzut acest roman: personajele lui care încercau să mă ajute, să mă scoată din prăpastie. Cât am stat internat în spital, circa 3 luni, am descifrat ceea ce mi s-a arătat. Când am ieșit din spital știam romanul pe de rost. Cartea este o descriere a ceea ce mi s-a revelat. Eu nu inventez în carte, eu descriu. De aceea, mulți cititori spun că este mai degrabă un scenariu de film. Aceasta este istoria acestui roman. Am avut sentimentul că este o lucrare bună, dar nu m-am gândit că voi ajunge la a zecea ediție pentru cititorul din Republica Moldova, cu peste 100 000 de exemplare vândute.

Irina Niculescu, *Interviu exclusiv cu academicianul Nicolae Dabija, romanul „Tema pentru acasă” a fost lansat în Italia, www.gazetaromaneasca.com*

*premisă – idee de bază, punct de plecare

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

- ocupațiile pentru care este cunoscut academicianul Nicolae Dabija în Republica Moldova;
- ediția la care a ajuns romanul în Republica Moldova.

4 puncte

2. Scrie numele autoarei și sursa articolului din care a fost extras fragmentul de mai sus.

4 puncte

3. Menționează felul și cazul pronumelor subliniate în textul dat.

4 puncte

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Cartea este o descriere a ceea ce mi s-a revelat.*

4 puncte

5. Transcrie, din fraza următoare, cele două propoziții, precizând felul acestora: *La noi se spune că, înainte de moarte, omul își vede concentrat în câteva secunde întreg filmul vieții.*

4 puncte

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare să.

4 puncte

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în timpul unei ore de limba și literatura română. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct.